

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštini predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 4. oktobra 1934

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Stev. 40
Leto VI

Naš up in naša nada

... Tekmo so morali prekiniti, ker so se najprej stepli igrači med seboj, nato so pa vsi skup napadli sodnika. Red je napravila šele policija.

Iz poročila o neki nedeljski tekmi v Skoplju

Ali veš, kaj je »derby«? Ne veš? O jeji! Pa praviš, da si inteligent!

Derby je takšna nogometna tekma, ki si jo ogleda najmanj 2500 ljudi. Če jih je manj, se ne more imenovati »derby«. Zakaj za vsak »derby« je potrebna določena porejca hrusha in trušca, vriskanja in piskanja, zmerjanja in preklinjanja, žvižganja in vpitja. To je prvi in poglaviti pogoj za »derby«. Drugi neogibno potrební pogoj je pa, da si igrači na zeleni trati skočijo v lase, da se temeljito osuvajo in zboksaajo pa ozmerjajo — čim več je tega, tem lepši je »derby«. Ako sodnik pri tem kaj izkupi, toliko boljše! Zakaj beseda »derby« ni morda angleškega izvira, kakor trde tisti, ki hočejo vsako reč bolje vedeti, temveč nemškega (derb — sirov, neotesan); »j« je na koncu obešen le zato, da se imenitneje vidi.

Takšen »derby« smo imeli v nedeljo v Ljubljani med sportnima kluboma Ilirijo in Primorjem; bilo je lepo, da nikoli tega. Le škoda, da se igrači tako dolgo niso zavedli vzvišenosti svojega poslanstva in da so se v pravo »derbsko« formo razvili šele proti koncu igre; večna škoda tudi, da sodnik ni bil docela kos svojí veliki nalogi in da je kazal vprav diletantsko nerazumevanje »derbskega« poslanstva; mislimo, da bi morali v bodoče takšne nesposobne sodnike odločno odkloniti.

Takšen »derby« so imeli tudi v Zagrebu med tamošnjim nogometnim prvakom Haškom in Gradjanskim, samo da ni bil na tako vzorni višini kakor ljubljanski; nov dokaz, da mi Slovenci nismo tako poslednji, kakor nas tam preko Kupe pri vsaki priložnosti v nič devajo. V Zagrebu so bili namreč igrači vse pre malo borbeni in so rajši suvali žogo kakor pa ljudi. Škoda!

Zato se je pa toliko bolj postavilo Skoplje: tam sicer še niso tako daleč, da bi bili uradno krstili svoj »derby« za »derby« — njihov nogomet je baje še v povojih — zato so pa skušali z dejanji popraviti, kar so v besedah zamudili, in so pokazali na zelenem polju vprav zavidno višino »derbstva«, da bi se celo mi v Ljubljani lahko pri njih učili: igrači so si namreč po vseh derbskih pravilih skočili v lase in se junaško prepleli, da je občinstvo za svoj denar tudi res kaj videlo. Na koncu so pa gratis navrgli še eno točko, ki prvotno ni bila na programu: z združenimi močmi in složno je vseh dva in dvajset nogobračev navalilo na sodnika in ga premlatilo, da so gledalcem kar poskakovala junaška srca v prsah. Siromak sodnik je najbrže še začetnik in ne pozna najnovejših pravil o derbstvu na zelenem polju — prav mu je!

Na nedeljski tekmi te torej ni bilo? Škoda, škoda, veliko si zamudil: takšnega klasičnega derbyja res ne vidiš vsako nedeljo, kaj šele vsak dan. A če že ne iz drugega vzroka, bi bil moral na to tekmo že kot profesor, kot odgajalec mladine, še posebno pa kot filolog. Videl bi bil našo zlato nadobudno mladino na vseh štirih straneh igrišča v svojem elementu. Rečem ti: profesorsko srce bi se ti tajalo, ko bi videl, kako plemenito se zna naš up in naša nada navdušiti za sleherno derbsko finočo zlahkne nogometne igre. Čim prepričevalneje je kateri Ilirijan dregnil Primorjaša — ali narobe

Cirkuška kariera

Smrt kralja arene

Cirkuški kralj Sarrasani je bil sin nemškega plemiča. — Z oslom je začel, z velikim cirkuškim podjetjem končal. — Človek, ki so o njem mislili, da je še z lastno smrtjo delal reklamo. — V Ameriki je bil popularen ko Chaplin

V nemški bolnišnici v San-Paulu v Braziliji je umrl slavni cirkuški ravnatelj Hans Stosch, s cirkuškim imenom Sarrasani, ki je potoval s svojim ogromnim cirkusom po Braziliji. Z njim je umrl najznamenitejši in najbolj priljubljeni cirkuški podjetnik, mož železne energije in nezlomljive delavnosti, mož z izrazito organizatorsko nadarjenostjo, ki je iz nič, z lastno voljo in z lastno delavnostjo ustvaril veliko podjetje in zaposlil več sto artistov iz vseh vetrov, občinstvu pa dajal za majhen denar večer za večerom ure prijetne zabave.

Sarrasani je bil sin premožnega šleskega junkerja von Stoscha. V mladosti ga je oče vzgajal skrbno in strogo. Mlademu Hansu je pa rojilo po glavi vse drugo, samo učenje ne.

Ko ga je oče hotel doma zaposliti in postaviti za svojega naslednika v svojih steklarnah pri Lomnitzu, je pobral mladi fant šila in kopita in pobegnil. V žepu mu je rožljalo par fenigov, v torbico si je nabasal nekaj živeža... in v snežni noči odpotoval svoji negotovi usodi nasproti. Čez dva dni je porabil poslednji groš, tretji večer je pa preprosil nekega konjarčka potovalnega cirkusa v Bentschnu, da ga po predstavi spusti v hleve n konjem na slamo.

Zgodaj zjutraj ga je steknila gospodrica na skromnem ležišču in ga jela nagajati domov k staršem. Toda sleherni beseda je bila pri trmoglavem fantu odveč. Ostal je v cirkusu vdove Klotzerjeve za konjarja brez plače. Ščasoma se

— v piščal ali mu na zvit način podstavil nogo, da je ko posekan tebebil po tleh, tem viharnejše priznavanje je žel za pohvalo iz sopranskih grl. Najbrže bi med to mladino opazil tudi katerega svojih učencev, ki v šoli ni preveč za rabo. Bog mu odpusti; ni vsakdo za vse, toda za derbsko vzgojo našega sportno žal še zmeraj zaostalega naroda takle »navijače« (to je tehnični izraz zanj, veš) ni čisto brez zaslug.

Mnogo bi doživel tudi kot filolog. Ondani si mi pravil, da bi nam bil tako krvavo potreben besednjak sinonimov in pristnih narodnih rečenic in fraz. Na takole tekmo bi šel, pa bi si na polju »derbstva« v dveh urah natrgal tako blago dehteč šopek sočnih in krepkih besed, da bi imel za prvo polo tega besednjaka več ko preveč. In kar je največ vredno: pravega duha in iznajdljivosti ne bi našel pri starejših, že odmirajočih vejah narodnega drevesa, o, ne: tudi tu prednjači naš up in naša nada, naša nadobudna mladina: po njih sopranih jih boste spoznali.

Pa vem: prestarokopiten si, da bi znal vso to lepoto preceniti. Ko si ti študiral, še ni bil nogomet kaj prida razvit, da o derbstvu sploh ne govorimo. Zato pa — ne zameri — je v tebi ostalo tudi nekoli-

je pretolkel do skrbnika konj. Lepega dne se je prav junaško izkazal, ko so lovili pobeglega leva. Največja zasluga, da so ga ujeli, je šla njemu. Tako je postal pogumni mladenič nadzornik hlevov in je dobival od vdove za svojo odgovorno službo lepe denarce.

Zlagal je marko k marki in si za prihranke kupil opico in osla, na cesti je pa pobral dva pobegla čuka. V prostem času si je s »svojo« menažerijo preganjal čas. Dresiral je živali, kakor je videl pri svojih tovariših. Kmalu jih je navadil vseh mogočih umetnij in preprosil Klotzerjevo vdovo, da mu je dovolila nastopati s svojimi živalmi.

Sarrasanijeva točka z živalmi je žela pri občinstvu splošno odobravanje. Mladi dreser je pokazal poleg svojih dreserskih zmožnosti veliko nadarjenost za komika. Oslu, opici in psom so kmalu sledili medvedi, koze, svinje in celo podgane. Ta pestra družina je znala vse, kar ji je zapovedal »mojster«. Prekopicavali so se medvedi, svinje so skakale čez palico, podgane so tekale po napeti žici, koza je bila vprežna živina, psički so igrali na citre. Mladi Sarrasani je kmalu postal »velika atrakcija«, prepotoval je vsjo Evropo in je postal najresnejši in najnevarnejši tekme svetovnoznanega ruskega klovna Anatola Durova.

Nekega večera je pri predstavi v vrtnem varietéju v Dresdnu zagledal po dolgih letih spet svojega očeta med gledalci in občudovalci.

ko zelene zavisti, ker si vse te lepe reči zamudil. Pa ni prav tako, veš; človek se mora znati premagati, posebno vzgojitelj naroda, in se vzvišiti v dušo današnje mladine, drugače je ne boš nikoli prav razumel. Tega, vidiš, manjka vam profesorjem. Njega dni, ke ste še sami drgnili šolske klopi, ste se navduševali ob pesnikih in pisateljih, ljubili ste velike duhove, ki so vtisnili narodom svoj pečat. Danes, hvala Bogu, s takšnimi rečmi ne izgublamo več časa; kar je bilo, je bilo — naj v miru počiva! Duhovni velikani so prošlost; današnja doba je posvečena sportu, moč in lepota telesa je geslo vojnega rodu. Da je ta rod duhovno nekoliko zaostal, da ta rod ne najde izhoda iz zagat, ki smo vanje zašli na vseh koncih in krajih — Bog nam pomagaj, ni vsakdo za vse.

Ne razumeš tega? Gospod profesor, potem nisi zrel. Prosi, naj te upokoje. Mladina je naš up in naša nada. In mladina koraka v znamenju sporta. In sport se razvija v znamenju nogometa. In nogomet rase v znamenju derbstva. Živel naš Derby, trikratni Zdravo mu!

... Tekmo so morali prekiniti, ker so se najprej stepli igrači med seboj, nato so pa...

In tako dalje, kakor v začetku.

kabe.

Oče je gledal sina ves zaskrbljen in žalosten. Po prvem odmoru je stisnil izgubljenega sina na sree in ga vprašal: »Hans, ali potrebuješ denarja? ...«

Toda »izgubljen« sin je potegnil iz žepa rejeno denarnico in se »postavil« povrh še s hranilno knjižico. Dejal je očetu: »Oče, obljudim ti zdaj ob tej uri, da bom nekoč postavil v Dresdnu nekaj, kar bo v čast Stoschovemu imenu.«

Sarrasani je bil mož beseda. Po dolgotnem potovanju s svojim lastnim cirkusom širom sveta, ko je žel priznanje povsod, kjerkoli je gostoval, se je vrnil lepega dne v Dresden in zgradil velik zidan cirkus, ki ima prostora za 5000 gledalcev. Ta palača je postala marsikateremu nadarjenemu začetniku zibelka do uspeha. Tu so se kosali svetovni mojstri, tekmovali najslavnejši artisti in žonglerji. Igrali so celo Shakespearjevega »Julija Cezarja« in »Edipa« pod strokovnim vodstvom profesorja Maksa Reinhardta. Takega odlikovanja ni bil menda deležen noben cirkus na svetu.

Hans Stosch-Sarrasani pa ni bil doma samo v artistiki, temveč je bil tudi mojster organizacije in reklame. Omenimo naj samo, da ni majhna reč, povesti na prekomorske turneje celo vojsko moških, žensk in živali, potovati s celine na celino, iz države v državo, misliti na vse, vse obvladati, poveljevati štiri sto ljudem, negovati več sto živali, skrbeti za prehrano ljudi in živali, brigati se za šotore, lastno električno napravo in kaj še vse. Naloga tega moža je bila ogromna, čeprav je imel celo kopico zanesljivih in skrbnih pomočnikov.

Sarrasani je delal od ranega jutra do pozne noči. Ko je po ogromnem cirkuškem taborišču vladal mir in pokoj, je v njegovem stanovanjskem vozu še zmerom godela luč. Vsi nameščenci so mu zapupali, ljubili so ga ko očeta, toda tudi Sarrasani je ljubil in cenil svoje ljudi, bil je demokratičen ko le kdo, strog in energičen.

Zivali so videle v njem pravega »gospodarja«. Pravijo, da so neko noč bili levi prav izredno nemirni in so renčali na vso grlo. Hlapci so se zaman trudili, da bi umirili razbesnele živali, tedaj je pa Sarrasani odprl okno svojega voza in zavpil v noč:

»Mir, zvorine nemarne; Hasan, na mesto!«

Kakor bi se bil zgodil čudež! Hipoma je utihnilo renčanje in v taborišču je bilo vse tiho in mirno. Gospodarjev glas je ukrotil divje zveri.

Posebno priljubljen je bil Sarrasanijev cirkus v južno-ameriških državah, zlasti v Braziliji. Letos spomladi se je odpravil Sarrasani spet k prijaznim Američanom, kajti zalostne politične in gospodarske prilike so mu zagrenile bivanje v Evropi. In tam, daleč od svoje rodne zemlje, je pokosila zahrbtna smrt moža, ki ni bil skoraj nič manj popularen ko Chaplin.

Zobni kamen prizadeva bolečine,
Kalodont jih čudežno ukine!

SARGOV KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

**Kdor se loči,
mora biti poročen**

Ločitev posebne vrste

Jehan in Marija sta se idealno razumela... dokler drug drugega nista razumela. On je bil namreč Danec, ona pa Poljakinja. Potem se je Marija naučila danščine... In ljubi hišni mir je vrag vzel. — Zapletena ločitev

V. Kjöbenhavn, septembra

On dan sta prišla na sodišče v Kjöbenhavn gospod in gospa Biering. Rada bi se ločila. Tako kdo popiše njuno presenečenje, ko jima na sodišču povedo, da iz ločitve nič ne bo. Razlog, ki so jima ga navedli, je bil tehten, in še kako! Toda preden ga izdamo svojim bralcem, je prav, da pogledamo nekoliko v zgodovino njunega zakona in v njegove okoliščine.

Kakšnih petnajst let bo tega, ko se je danski državljani Jehan Biering seznanil v Ameriki z zalo in prikupno Poljakinja Marijo Skoro. Jehan Biering je bil poljski delavec, Marija Skora pa služkinja. Oba sta bila od težkega vsakdanjega dela zgarana, po drugi strani pa še nepokvarjena, in tako sta pri priči našla drug drugega dopadenje. On, Biering, je le prav malo razumel angleški, poljščine pa niti besedice, Marija prav tako ni imela pojma o Shakespearjevem jeziku, o danščini pa še manj.

V takšnih razmerah ni čudo, da so bili razgovori med Jehanom in Marijo na moč kratki in jedrnat. Nemara je bil to eden izmed najtehtnejših vzrokov, da sta se tako imenitno skladala in da ni senca nesporazuma skalila njune mlade sreče.

Ker drug drugega jezika nista razumela, sta bila lahko zmeraj prepričana, da popolnoma soglašata drug z drugim. Tako sta živela v neskaljeni složnosti.

Potlej sta si Jehan in Marija rekla, da bi kazalo to harmonijo zapečatiti s poroko. Šla sta k najbližjemu šerifu in mu dala razumeti, da se imata rada in in kar je s tem v zvezi. Uradnik si je nekaj zapisal in jima dejal, naj se drugič oglašita, s seboj naj pa prineseta te in te listine. Prišla sta drugič in tretjič in kaj vemo kolikokrat še, dokler nista zbrala vseh zahtevanih dokumentov in jih izročila natančnemu uradniku. Naposled jima je šerif naročil, naj prideta drugi dan, da se podpišeta v registru za poroko. To se je zgodilo in šerif jima je v zameno dal nekak certifikat s kolki, žigi in podpis.

S tem dokumentom v žepu sta vsa vesela odšla, zavedajoč se, da sta zdaj zakonito združena.

Minevala so leta. Bieringova sta živela v sreči in blagostanju. S trdim delom sta si nabrala skromno, a pošteno pridobljeno imetje.

Nekega dne je pa Biering prijel domotožje in se je sklenil vrniti z ženo na Dansko. Tako je tudi storil. Pa ni prav storil. Zakaj v Kjöbenhavn se je gospa Bieringova kaj hitro naučila danščine in tako je dobila priložnost za razgovornije s svojim možem. S tem se je pa začela cela vrsta nesporazumov.

Zakaj v istem razmerju, kakor je napredovalo Marijino izražanje v danščini, v istem razmerju je sporazum med njima vrag jemal. Naposled ko je že čisto gladko in celo preveč gladko govorila danščino, ni ubogemu Bieringu ostalo več drugega, kakor da se loči od nje...

Zato, vidite, sta šla na sodišče — tam so

jima pa njuno tožbo kratkomalo zavrnila.

Zakaj? Ko je namreč sodnik pregledal listine in dokumente obeh strank, je prišel do spoznanja, da

Jehan Biering in Marija Skora sploh nista poročena! Šerifov certifikat, ki sta ga imela za poročni list, je bilo samo vabilo, naj se še enkrat oglašita pri šerifu, to pot za resnično poroko.

Toda Jehan in Marija nista o angleščini niti pojma imela, in tako ni čudo, da sta vzela navadno vabilo za poročni certifikat. Tem bolj, ker sta že plačala kolke in se podpisala v register za poroko. Kakor vidite, sta bila res še nepokvarjena otroka.

Ko jima je sodnik to povedal, sta se Jehan in Marija debelo spogledala. Konkubinats jima niti v sanjah ni prišel na misel. Po drugi strani jima je pa bila že sama misel na bodoče skupno življenje pekel. A kako naj se ločita, če pa nista poročena? Problem se je zdel nerešljiv. Tedaj se je pa odvetniku mlade žene zabliskala rešilna misel.

Zakaj se ne bi Jehan in Marija najprej poročila? Toda to pot popolnoma zares! Če je ločitev nemogoča, dokler nista poročena, bo pa prava igrača, ako se poprej združita.

In tako so tudi napravili. In danes sta gospod Jehan in gospa Marija srečno razporočena zakonca.

Ljubezen na prodaj

Žalostna slika velemestne prostitucije. — Denar sveta vladar... a ne zmeraj. Starejši „kavalirji“ izpodrivajo mlade.

Ugledni francoski zdravnik dr. Bizard, ki je že 35 let na ženski kaznilnici St. Lazare v Parizu, je te dni izdal velezanimivo knjigo o ženskah, ki se prodajajo. »Življenje izgubljenke« ji je naslov in ni roman; napisana je na podlagi dolgoletnih lastnih izkustev, saj se večina saintlazarskih kaznjenk rekrutira ravno iz krogov tistih žensk, ki si iščejo kruha na ulici. Iz knjige priobčujemo nekaj kratkih, a toliko pretresljivejših odstavkov.

Cena devišta

Zelo različna je. Največ je dobilo neko dekle, ki se je prodalo, da reši očeta poloma: 10.000 frankov. Neka mlada plešalka, ki je naga nastopala po nočnih zabaviščih, je bila cenejša: 5000 frankov in dve krzni. Največkrat je pa začetna cena par sto frankov, in še od tega pride levji delež na »posredovalce«. Potem gre pa naglo navzdol: po 80, 60 ali 45 frankov stane intimno poznanstvo v vlaku, če je gospod kaj kavalirja. Nato 40 frankov in 30, dokler se ne ustavi na dvajsetaku ali celo desetaku. Tudi s 5 franki se nekatera zadovolji, če je sila; da, poznam celo primere, ko je stalna tarifa samo poldrugi frank! (Frank = ca 3 Din.)

Poseben slučaj

Nekoč so nam poslali v Saint-Lazare osemnajstletno dekle. Srečala je bila na Rivolijski cesti nekega tridesetletnega gospoda, ki jo je povabil s seboj v hotel in ji je obljubil sto frankov. Stvar se mu je le na pol posrečila, zato ji je plačal le pol obljubljenega zneska. Namestu druge polovice ji je pa zapustil... kapavico.

Kako so padle?

M. pripoveduje, da jo je zapeljal, ko ji je bilo sedemnajst let, neki mlad gospod, ki ga sploh ni poznala in ga ni še nikoli videla. Plačal ji ni nič. Dodela nepokvarjeno dekle mu je šla iz gole radovednosti na limanice.

R. je izgubila devišstvo v 18 letih, ko je šla s svojim oženjenim bratrancom ogledovat si nekdanja bojišča in strelske järke.

C. šteje 17 let. Zapeljal jo je nekega poletnega večera v letovišču neki mlad gospod, ki se je z njim seznanila šele prejšnji dan v hotelu. Zgodilo se je na

obrežju, komaj sto metrov od njunih mater, ki sta bili v živahnem pogovoru o družinskih rečeh. Dobila je kapavico.

13 letno K. je onečastil njen stric, ko je poslušala radio, njena teta je pa takrat že spala v sosednji sobi.

Kakšni so »zapeljivci«?

a) Starost. Največ jih je med 18. in 21. letom. Dobe se pa tudi zrelejši moške, da, tudi starih gospodov ne manjka med njimi. Dobro jih je karakterizirala neka naša pacientka: »Stari so dan današnji hujši od mladih; le-ti se bolj zanimajo za sport in za kvarte kakor pa za ženske.«

b) Socialni položaj. Tu prevladujejo vojaki. Prvi za njimi so delovodje po tovarnah, hlapi in slugi ter študentje. Dalje obsega naša statistika dva odvetnika, enega arhitekta, enega zdravnika in enega lekarnarja. Politika ni nobenega.

Kaj so bile »popreje«?

Iz večine so bile bivše kuharice in služkinje. Za njimi pridejo v vrsti poklicev, ki so jih imele, preden so padle, šivilje, modistke, cvetličarke, uradnice, strojepiške, bolničarke, statistike, pesalke, vzgojiteljice, učiteljice klavirja in študentke. Da bo slika popolna, moram povedati, da imamo med bolnicami v Saint-Lazaru tudi eno babico.

Princesa na gemadi

V Londonu, septembra

Blizu Londona so na nekem travniku sežgali truplo neke indske princese, žene nepaleškega poslanika v Londonu. Ministrstvo za notranje zadeve je moralo izdati posebno dovoljenje, da se je ta na Angleškem docela neznan svecanost smela opraviti.

Grmada je bila poldrugi meter visoka, in potresena s kafo. Postavili so jo na veliko proti ognju impregnirano ponjavo, da bi se pepel ostankov indeke princese ne omadeževal z dotikom zemlje.

Hinduški svečenik, ki je vodil vpepelitev, je najprej sedemkrat obhodil grmado in molil svete molitve. Ko je opravil svečeniško dolžnost, je z dolgo v maslo omočeno bakljo zažgal žrtvenik. Truplo princese je zgorelo v pičlih par minutah.

Pepel bodo odnesli posebni odposlanci v Indijo, kjer ga bodo svečano izročili sveti reki Gangu v varstvo.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Ddpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkvalitetneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, De. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5987, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

„SLAVIJA“ v Ljubljani, Gosposka ulica 12
Telef. 21-76, 22-76

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD in SPLIT

Grof Monte Cristo

Roman

Napisal

Aleksander Dumas

56. nadaljevanje

»Odpočijte se, ljuba mati,« ji reče mehko. Nato zapove ženskam, naj skrbno pazijo nanjo, sam pa odide dol, dá zapreči in se odpelje po ženo in hčer. Ko se prikaže na pragu dvorane, bled in prepaden kakor je bil, prihihi Valentina vsa v strahu k njemu in zajeclja:

»Oče! Kaj se je zgodilo?«

»Tvoja dobra babica je prišla, Valentina,« odgovori Villefort.

»Pa moj ded?« vpraša deklica v zli slutnji.

Gospod Villefort ji namestu odgovora ponudi roko. Bilo je pofrebno; deklica se je bila optekla in v glavi se ji je zvrtilo. Med tem je pristopila tudi Villefortova žena in pomagala spraviti Valentino v voz.

»Čudno,« zategne gospa Villefortova. »Kdo bi si bil kaj takega mislil!«

Vsi trije se odpeljejo. Na goste je ta nepričakovani odhod napravil mračen vtis; bilo je, kakor bi bil nenadoma zatemnil solnce temen oblak.

Na stopnicah je Valentino že čakal stari Barrois.

»Gospod Noirrier želi še nocoj z vami govoriti,« ji šepne na uho.

»Povejte mu, da pridem takoj, ko pozdravim svojo babico,« odgovori prav tako tiho Valentina.

Deklica je s svojim ljubečim instinktom ugenila, da je ta trenutek gospa Saint-Meranova najbolj potrebuje. Našla je svojo babico v postelji. Brez besed sta se objeli; nesrečna markiza ni bila več zmožna solz, tako se je bila že izjokala. Gospod Villefort in njegova žena sta ostala pri vrafih in nemo prisostvovala bolestnemu svidenju med babico in vnukinjo.

Zdajci se Villefortova žena nagne k svojemu možu:

»Dovolite, da se odstranim; zdi se mi, da je v moji navzočnosti boleš vaše tašče še hujša.«

Gospa Saint-Meranova jo je slišala.

»O, da, naj le gre,« šepne Valentinu na uho. »Ti pa ostani pri meni.«

Gospa Villefortova zapusti sobo, in za njo ludi njen mož. Tako je deklica ostala sama ob postelji svoje babice.

Barrois se je med tem vrnil k staremu Noirrierju; le-ta je bil slišal hrup in poslal, kakor smo videli, svojega slugo, da pogleda, kaj je. Ko je prišel nazaj, so se staričeve oči vprašujoče ozrle vanj.

»O, gospod!« je pojasnil Barrois, »velika nesreča se je zgodila. Gospa Saint-Meranova je prišla, toda njen mož je mrtev.«

Gospod Saint-Meran in Noirtier nikoli nista bila ravno vroča prijateljca. Toda gotovo veste, kako učinkuje na vsakega starca novica o smrti človeka njegovih let. Noirtier je pobesil glavo, potem je pa zaprl levo oko.

»Gospodična Valentina?« je vprašal Barrois.

Noirtier je napravil pritrdilno znamenje.

»Na plesu je, kakor milostljivi gospod ve, zakaj prišla je bila sem v večerni toaleti, da vam vošči lahko noč.«

Noirtier je spet zaprl levo oko.

»Razumem. Radi bi jo videli.« Starec je z očmi pritrdil.

»Mislim, da pojdejo ponjo h gospe Morcerfovi. Počakal bom njene vrnitve in ji bom naročil, naj pride k vam. Ali je prav tako?«

»Da,« je pritrdil hromec.

Barrois je, kakor smo videli, počakal Valentininega povratka in ji sporočil dedovo željo. Deklica je ostala pri babici dotlej, dokler je ni premagala utrujenost in ni zapadla v težak, vročičen sen. K postelji so ji porinili mizico in na njej steklenico oranžade, njene običajne pijače, in kozarec. Nato je Valentina odšla.

Deklica je stopila k starcu in mu pritisnila poljub na čelo. Toda v dedovih očeh je bilo toliko sočutja in onemogle želje, da bi ji pomagal, da so Valentinu zalile solze.

A starec še potem ni odvrnil oči od nje.

»O vem, oče,« reče mehko Valentina; »reči hočeš, da mi še zmeraj ostane moj dobri ded — kajne?«

Starec pritrdi z očmi, da je res to mislil.

»O, to je še sreča!« vzklikne Valentina. »Kaj bi sicer počela?«

Bilo je ena po polnoči. Barroisu se je že spalo, zato je pripomnil, da bi bilo po tolikih preizkušnjah tega večera pač dobro, če bi šli k počitku. Tudi starec je videl, da deklica komaj še stoji na nogah; zato jo je odslovil in jo poslal spat.

Drugo jutro je bila Valentin prva pot k babici. Markiza je še zmeraj ležala; vročina ne samo da se ji ni plegla, temveč jo je še huje mučila kakor prejšnji večer.

»O mati, ali vam je tako hudo?« vpraša Valentina vsa v skrbeh.

»Ne, hčerka moja,« odgovori slabotno markiza. »Samo tebe sem tako nestrpnost čakala, da te pošljem po očeta.«

»Po očeta?« se vznemiri Valentina.

»Da, rada bi z njim govorila.«

Za Valentinno je bila želja njene babice zapoved. Nekaj trenutkov nato vstopi Villefort.

»Pisali ste mi, gospod,« začne gospa Saint-Meranova brez ovinov, kakor bi se bala, da ji ne bi zmanjkalo časa, »pisali ste mi, da mislite Valentinno omožiti?«

»Da, gospa,« pritrdi Villefort, »a ne mislimo samo, nego je načrt o tej možnosti že dozorel.«

»Vaš zet bi postal gospod Franc d'Epina?«

»Da.«

»Sin generala Epinaya? Našega človeka, ki so ga nekaj dni

Se nadaljuje na 4. strani v 4. stolpcu

Čuden tiš

V Newyorku, septembra

Milijonar James Owh iz Amerike je praznoval svoj pideseti rojstni dan na prav čuden način. V največjih ameriških časnikih je pozval vse imenjake Jamese, naj mu sporoče svoje naslove, nakar jim bo za svoj rojstni dan poslal vsakemu po en dolar in škatlico cigaret.

Iz širne Amerike mu je čestitalo nič manj ko 400.000 soimenjakov. James Owh je ostal moč beseda; vsem Jamesom je poslal dolar in cigarete.

Gledališče in resnica

V Parizu, septembra

V nekem velikem pariškem gledališču se je občinstvo nasmejalo do solz. Po končanem dejanju — »on« in »ona« sta odigrala strasten ljubavni prizor — so ljudje ploskali na vse prelege in zahtevali zmerom znova, da se temperamentna igralka še in še pokaže pred zatorom.

Odrskemu nadzorniku, ki je moral že šestič dvigniti zastor, je bilo navdušenja kmalu preveč. Obrnil je hotel oder za tretjino na desno, toda zagrabil je za napačen vzvod in ga zavrtel na levo. Na levo sta pa odšla »zaljubljenca«. Spotoma sta se sprla in se pričela prav »neljubeznivo« prepeati. Seveda nista opazila, da je med tem nadzornik že sedmič dvignil zastor. Navdušeno občinstvo je neposredno po njenem ljubavnem prizoru videlo še bolj »naravno« podan pretep. Gledalci so prasnili v smeh in ploskanja ni hotelo biti konec. Za gledalce presneto veselje, za igralca pa vražje nerodna stvar!

Radodaren kmet

V Varšavi, oktobra

Na Poljskem je prišel ves zaripel v obraz neki kmet na davkarijo, kjer je čakalo vse polno ljudi, da odštejejo »esarju, kar je cesarjevegac.«

Kmetič je glasno in jasno zavpil: »Stojte! Kdor je prišel plačati davke, naj pride k meni. Za vse plačam sam!« V roki je imel sveženj bankovcev po sto zlotov. Ljudje so mislili, da se je dobremu možu zmešalo, toda šla jim je bila všeč. Kmetič se je postavil k okencu, ljudje so se pa v dolgi vrsti nastavili za njim.

In glej, stvar ni bila šala! Kmetič je odšel za vsakega davek po predpisu.

Na ta nenavadni način se je odkupil pošteni kmet svojim prijateljem, mejšem in sosedom, ker je nepričakovano podedoval sedem sto tisoč zlotov.

Kaznovana nepoštenost

V Parizu, oktobra

Strašen konec je storil neki nepošten bančni blagajnik v Avignonu, ker si je dal skrivaj ponarediti ključe nove blagajne.

Po noči se je tih ko miš splazil v banko in s ponarejenimi ključi odklenal težka vrata trezorja. Ko si je nepoštenjakovič že nabasal vse žepo z denarjem, si je zadovoljno pomel roke in se hotel neopazeno, kakor je prišel, spet izmuzniti. Toda v hipu, ko je stal med težkimi trezorskimi vrati, so le-ta nenadoma zatresnile in zmečkala nepoštenega uradnika kakor glisto. Trezor je bil namreč tako urenjen, da so se vrata po eni minuti avtomatsko zaprla, če ni blagajnik izključil avtomatske zapore. To skrivnost trezorja je pa poznal samo glavni blagajnik.

Zaradi banan polno gledališče

V Londonu, septembra

Londonško gledališko občinstvo dobro ve, da neki priljubljeni igralec strašno sovrži banane.

Usoda pa rada zbija šale, in tako se je zgodilo, da je moral ta igralec v neki igri pojedti večer za večerom po štiri banane.

Ravnateljju ni hotel vrniti vloge, kajti gledališče je ljubil preveč, a poleg tega je bila vloga tako učinkovita, da bi se bil vsak drug igralec kar obližoval zanjo. V teatru pa vladata nevoščljivost in samoljubje, saj veste.

Večer za večerom je torej moral naš junak zagristi v lesniko — oprostite — v sladke banane. Občinstvo se je veselilo njegovih muk in pokalo od smeha, ko je moral siromak požirati osovraženi sad...

Gledališče je bilo sleherni večer nabito polno, težko je pa reči, ali je ljudi bolj »vlekla« škodoželjnost ali igra... *

Prijeten vonj po zelenečih smrekah

Perilo, ki tako prijetno po svežem diši, nam prija in ga radi nosimo. Tako lepo čisto bo perilo vselej, če ga boste prali po Schichtovi metodi: zvečer ga namočite z Žensko hvalo — zjutraj ga operite s Schichtovim terpentinovim milom!

Zjutraj

To je vse delo, če perete po **SCHICHTOVI METODI**

ST. J. 1-34

Morilec se je izpovedal — gramofonski plošči

V Londonu, oktobra

V Londonu je umrl znani bogataš, bančnik W. R. Poleg oporoke je zapustil še važnejši dokument: gramofonsko ploščo. Tik pred smrtjo je zaupal tej plošči svojo tajnost. Podrobno je opisal neki umor, ki je kmalu po končani svetovni vojni napravil v Bostonu mnogo prahu, a je ostal nepojasnen.

Na plošči priznava pokojni bančnik, da je on sam morilec. Ker so podrobno tako natanko opisane in se popolnoma ujemajo z dejanskim stanjem, niti sorodniki, niti oblastva ne dvomijo, da je izpoved resnična.

Čuden vzrok za ločitev zakona

V Kanadi, septembra

Zena nekega trgovca iz Kanade je zahtevala ločitev od moža, češ da ne izpolnjuje zakonskih dolžnosti. V svojo pisarno si je dal prinesiti zofo. Tam je preupal vse noči, k zajtrku je pa prihajal redno domov.

Sodnik je vprašal »nemarnega« zakonskega moža, zakaj se brani spati pri svoji ženi. Siromak je s kislim obrazom povedal, kako in kaj. Pred letom, je dejal, je obiskala njegova žena nekega »zdravnika«, ki vrači z naravnimi sredstvi, ta ji je pa svetoval, naj se sleherni večer natara s čebulnim sokom, čes da to sredstvo ohrani mlado polt in polepša olike.

Sodnik se je zadovoljil z možjevo izjavo in zavrnil ženino zahtevo po ločitvi. Gotovo si je prav živo predstavljaj, kako prijetno mora biti ležati poleg tako »nudišavljenega« zakonske družice. *

Mesto gobaveev

Rio de Janeiro, septembra.

Neki brazilski človekoljub je zgradil pod nadzorstvom zveze narodov velikanski zavod za gobavee, kjer ima štiri tisoč bolnikov prostora. Gobavci stanujejo v prijaznih domovih in imajo vse tako urejeno, da jim ni nič težko prenašati pregnanstvo. V zavodu imajo lastno gledališče, kjer igrajo gobavci sami, tiskajo

si svoj časnik, brajo žogo, igrajo tenis in hodijo v kino. Tudi ženiti se smejo med seboj. Gobavim materam vzameja otroka takoj pri porodu, kajti malčki so popolnoma zdravi, ker gobavost ni bolezen, ki bi se podódovala. Poleg zavoda za gobavce je velik znanstven institut, kjer delajo zdravniki in kemiki noč in dan in iščejo uspešno zdravilo za to strašno šibo božjo.

Državni pravdnik se ženi z morilkno

V Parizu, septembra

Madame Horbillon je sedela nedavno zaradi umora svojega moža pred sodniki. Umor je bil dokazan, sicer pa madame niti tajila ni. Toda okoliščine so bile take, da je državni pravdnik sam predlagal oprostitev.

Dogodek je sicer vsakdanji, manj vsakdanje je pa, da se je državni pravdnik nekaj dni nato z oproščeno morilkno — oženil. *

Berač — milijonar

V Madridu, septembra.

Nedavno je umrl v Madridu star berač, ki je v svojem življenju oiganil radodarne ljudi za poldrugi milijon peset. V oporoki je določil, da se mora s tem denarjem postaviti velika sirotišnica. Otroci pa, ki bodo v oskrbi te sirotišnice, se morajo navaditi kakršnekoli obrti, kar jih bo obvarovalo pred gladom in beračenjem... Čudno, sam je bil berač-milijonar, drugim pa tega ne privošči... *

Smrtna kazen brez krvi

V Bruslju, septembra.

Pred kratkem so v Vervierju v Belgiji »usmrtili« nekega tujca, ki ga je sodišče v Liègeu obsodilo na smrt zaradi umora neke ženske. Ta »usmrtili« pa ni bila dejanska, kajti v Belgiji postava ne dovoljuje »krvave usmrtili«. Obsojenca »usmrtili« javno tako, da postavijo na glavnem trgu kol in nanj pribijejo tiskano smrtno obsodbo zločince. Po zakonu je takó obsojen zločinec »usmrčen«. Obkolu stojita dve uri po razglasitvi dva orožnika z golimi sabljami.

Novela „Družinskega tednika“

Pozdrav od g. Jourdaina

Nemški napisala M. Gruhenbergova

»Oprostite, madame!« se je vljudno priklonil neki neznanec in stopil k mizi, kjer je sedela Irena.

Lepa dama ni danes prvič doživela takšnega nadlegovanja. Zato neznanca sploh pogledala ni. On pa ni izgubil poguma.

»Neko sporočilo imam za vas,« je ljubeznivo dejal.

»Hvala,« je mrzlo odsekala. »Nimam navade, da bi na takšen način sklepala znanstva.«

»Tudi jaz ne,« je hitro pritrdil. »Toda sporočiti vam moram pozdrave.«

»Na takšne limanice ne grem!« je končala komaj začetni razgovor.

»Limanice!« je užaljeno ponovil. »Ne, na takšno žaljivko ne morem molčati. Moje ime je Leon Richapot — gotovo ste ga že slišali.«

»Ne,« odreže kratko Irena.

»Čudno! Sicer pa vobče ne gre zame, zakaj jaz sem v tem primeru samo posredovalec.«

»Čigav?«

»Gospoda Mauricea Jourdaina.«

»Slavnega Jourdaina?«

»Da, prav njega, madame.«

»Saj ga sploh ne poznam!«

»Vem, madame.«

»Kako pride do tega, da me pozdravlja, in povrh še preko vas?«

»Takoj vam razložim — seveda če mi dovolite, da prisedem.«

Nezaupno je pomislila. Zgodba je zvenela zelo neverjetno. Toda njena radovednost je bila zbuena. »Naj bo,« je odločila, »a samo pod enim pogojem: če se pokaže, da ste si, kakor domnevam, pozdrav gospoda Jourdaina le zato izmislili, da se z menoj seznanite, potem...«

»Nu?«

»Potem odidem pri priči iz kavarne, vi pa ne pojdeje za menoj, ker vas bom prav tako malo poznala kakor doslej. Skratka, vaš manever bi bil zaman.«

»Velja. Če se pokaže, da si pozdrava nisem izmislil, tedaj pojdem za vami in se bom smel šteti med vaše prijatelje.«

»Prav.«

Prisedel je k njej, toda s pojasnilom se mu ni mudilo. Narobe, naročil je liker, se po domače zleknil in začel govoriti o vseh mogočih rečeh, samo o gospodu Jourdainu ne.

»To je zoper najin dogovor,« je hladno pripomnila Irena.

»O, prosim,« je vzel na znanje. »Torej gospoda Jourdaina sem poslednjič srečal pred nekaj dnevi v Cannesu.«

»V Cannesu?«

»Da, ko sem se vračal iz Napolija, sem se tam ustavil. Mnogo se klatim po svetu, madame. Če je človek sam svoj in ima časa na prebitek in lasten avto...«

»Ne zanima me, kaj ste vi počeli v Cannesu, temveč gospod Jourdain.«

»Oprostite! Tam se je vršil koncert. In ker nisem vedel, kaj naj zvečer počnem — čisto sam sem na svetu...«

»Že spet ste se oddaljili od prave snovi!«

»To se vam le zdi, madame. Šel sem torej na koncert...«

»Gotovo sta si dobra prijatelja?«

»Z gospodom Jourdainom? O, ne, osebno ga sploh ne poznam.«

»Saj sem vedela, da mi boste nekaj natvezili. Čas je, da končava najin razgovor!«

»Dajte, še malo potrpite, madame!« »Ne, vašega besedičenja mi je že dovolj! Nič več ne maram poslušati!«

»Da se boste pomirili, madame: evo vam moje zlate cigaretnice. Vaša bo, če boste ob koncu mojega poročila še zmeraj prepričani, da vas gospod Jourdain ni dal pozdraviti.«

»Bojim se, gospod, da se bo stvar slabo za vas končala: obdržala bom cigaretnico za kazen, svojega namena pa vendarle ne boste dosegli, ker vas ne bom hotela več poznati.«

»Vaši odločitvi se bom brezpogojno pokoril.«

Njeno nezaupanje se je začelo izgubljati. Priznati si je morala, da je svoj manever, če je res lagal, zelo spretno zasnoval. Tudi vztrajnost, s katero se je elegantni mladi mož, lastnik avtomobila, trudil za njeno znanstvo, ji je bila všeč. K temu bi še pripomnili, da tudi tako spodobna dama, kakor je bila ljubka Irena, ne more ničesar imeti proti temu, da se seznanj s čednim gospodom; dolžno se čuti le ohraniti zunanjo formo. »Pripovedujte dalje!« ga je pozvala.

»Koncert je bil dolgočasen,« je priznal. »Same opere in klasične reči.«

»Zakaj ste pa potem šli poslušat, če vas program ni zanimal?«

»Zaradi gospoda Jourdaina že ne, madame. Upal sem, da bom tam videl elegantne gospode — to se je tudi zgodilo — in lepe ženske; to se pa na žalost ni zgodilo. Zakaj če sem odkrit, vam moram priznati, da sem zmeraj na lovu za zalimi ženskami.«

»K stvari!« ga je presekala.

»O, prosim! Ljudje so ploskali kakor nori in zato se je gospod Jourdain odločil še malo navreči. Lahko si mislite, kako vesel sem bil, ko sem po vseh dolgočasnih arijah zaslišal poskočen šlager. Zapel je znani boston: »Pozdravi mi najlepšo Parižanko!«

»Dalje!«

»Nič dalje, madame. Izvolite sami odločiti, ali sem lagal, ali sem bil pa upravičen sporočiti vam njegov pozdrav.«

Nasmehnila se je. Rekla ni ne da ne ne, toda ko je vstala, je smel z njo.

Baronov obisk

Madžarski napisal Mihael Erdödy

Krištof Still, učitelj na vaški šoli, je dejal svojim učencem:

»Otroci, pojdite zdaj lepo domov, popoldne ne bo šole. Pričakujem zelo visokega gosta, sina milostljivega gospoda barona.«

Potem je hitel domov. V kuhinji so že vneto pripravljali. Bilo je tekanja in šviganja sem in in tja in veliko veselje je vladalo v tej drugače tako skromni hiši.

Stillova žena, ki so ji skrbi že pustile sledove na obrazu, se je kar pomladila. S čudovitim razumevanjem je pripravljala vse potrebno za dostojen sprejem visokega gosta. Lizika je pa v sobi igrala na klavirju Schubertove pesmi.

Mimo je prišel mladi kaplan in pozdravil skozi okno:

»Dober dan! Slišim, da dobite obisk...«

»Da, častiti. Bertold se pripelje za nekaj dni domov in se bo mimogrede oglasil pri meni... Še zmeraj mu pravim Bertold. Vajen sem tega iz časa, ko sem bil še njegov vzgojitelj. Potem so dečka poslali v prestolnico, meni je pa stari gospod baron priskrbel tole službo. Toda od takrat je minulo že celih devetnajst let...«

»Ali je mladi baron že poročen?« je vprašal kaplan.

»Ne, še zmeraj je samec.«

»Nemara se bo celo v Liziko zaljubil?«

»Oh, bežite no! Današnji ljudje niso več tako idealni.«

Duhovnik se je poslovil. Učitelj je pa globoko vzdihnil, zakaj na dnu svoje duše je dobro čutil skrivno hrepenenje svoje hčere. Živel je čisto sam zase, njegov dom mu je bil ves svet. Dragulj njegove hiše je bila pa Lizika, njegova lepa hči, ki je daleč naokrog veljala za najlepše dekle. Toda Lizika se za mnogoštevilne občudovalce še zmenila ni; bila je tih otrok, poln skrivnega koprnenja in lepih sanj v mladem srcu. Zdaj ko ima priti k njim mladi baron, je njegovo srce trepetalo od veselega pričakovanja.

Ob treh popoldne je privozil vlak. Krištof Still je stal z razbijajočim srcem na peronu. Zdajci je zaslišal neki glas:

»Gospod učitelj, kaj ne? Skoraj vas ne bi bil spoznal. Oprostite, toda vlak ne stoji dolgo, in ker imam še nujne opravke...«

»Gospod baron torej ne mislite...?«

»Žal mi ni mogoče, gospod učitelj. Lepo, da ste prišli na postajo. Vesel sem, da sem vas spet videl. Zdravstvujte...«

Obrnil se je v svoj oddelek. Vlak je odpeljal.

Vse je hitelo k izhodu, le Krištof Still je stal kakor pribit na peronu in premišljal, kaj bo, ko pride domov in bo vse povedal. Vedel je, kako koprneče čakata doma žena in hči njegove vrnitve z mladim baronom. In dve debeli solzi sta mu spolzeli po licih...

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 3. strani

pred uzurpatorjevo vrnitvijo Elbe umorili?«

»Da.«

»Toda... ali se on more ogrevati za zvezo z vnukinjo nekdanjega jakobinca?«

»Grajanskih vojn je hvala Bogu konec, draga mati,« odvrne Villefort. »Gospod Epinay je bil ob smrti svojega očeta malone otrok; gospoda Noirfiera sploh ne pozna, in če ga že ne bo mogel ljubiti, ga vsaj mrzil ne bo.«

»Ali je res tako dobra partija?«

»V vsakem oziru; mladi mož je v časteh pri vseh, ki ga poznajo.«

Valentina je nemo poslušala ta razgovor.

»Dobro,« reče markiza po kratkem premisleku. »Toda prosila bi vas, da se požurite, zakaj usojeno mi je le še kratko življenje.«

»Gospa! Mati!« vzklikneta z grozo gospod Villefort in Valentina hkratu.

»Vem, kaj sem rekla,« odvrne trdno markiza. »Podvizajte se, da bo vsaj babica mogla podeliti njenemu zakonu svoj blagoslov, ko ga že mati ne more. Jaz sem edina, ki je sirofi še ostala iz kolena uboge Renéeje — moje hčere, ki ste jo vi, gospod Villefort, tako hitro pozabili!«

»O gospa, saj sem vendar moral poiskati otroku novo mater!«

»Mačeha ni nikoli mati, gospod. Pa pustimo mrve v miru in govorimo rajši o Valentinini bodočnosti.«

Te besede je markiza izgovorila s tolikšno hlastnostjo, da se je zdelo, kakor da njena mrzlina že prehaja v delirij.

»Naj bo po vaši volji,« pritrdi Villefort. »Tem bolj, ker je takšna tudi moja želja. Tisti mah ko se gospod Epinay vrne v Pariz...«

»O, dobra babica!« vzklikne Valentina, »ali se ne spodobi, da zaradi žalovanja malo počakamo? Ali mar hočete, da pojdem v zakon v tako usodnih okoliščinah?«

»Hčerka moja,« ji seže babica v besedo, »takšni vsakdanji pomisleki utegnejo motiti le majhne duhove, da ne mislijo na svojo bodočnost. Tudi jaz sem se poročila, ko je mati ležala na smrtni postelji, in vendar moj zakon ni bil nesrečen.«

»Oh, že spet te misli na smrt!« vzklikne Villefort.

»Da, že spet! Če vam povem, da bom umrla — ali razumete? In preden umrem, bi hotela videti bodočega moža svojega dragega otroka; hotela bi mu reči, naj

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna IOS. REICH
LJUBLJANA

Primerjajte

ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup zimskega plašča in perila pri tvrdki

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

Za razpokane roke

Če imate rdeče ali razpokane roke, rabite preizkušeno specialno kremo »Je fais blanc«. Jamčimo Vam, da bodo Vaše roke že po prvi uporabi bleščeče bele, mehke in gladke. 1 tuba samo Din 10.—. Naroča se v drogeriji »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34.

osreči mojo vnukinjo, in brati v njegovih očeh, ali bo tudi držal svojo besedo. Skratka, hotela bi mu videti v dušo, da bi vsšla iz groba in stopila predenj kot duh z drugega sveta, če bi se drznil grdo ravnati z Valentino.»

»Milostljiva,« odvrne Villefort, »te strašne misli morate prepoditi. Ko so mrtvci pokopani, se ne zbude več iz smrtnega sna.«

»Jaz vam pa rečem, da ni tako!« reče s povzdignjenim glasom markiza. »To noč sem imela strašne sanje; bilo mi je, kakor da je moja duša že zapustila telo in plavala nad telesom. Trudila sem se, da bi odprla oči, pa nisem mogla. In vendar če mi verjamete ali ne, sem videla z zaprtimi očmi, kako je pri onihle vratih, ki drže v toaletno sobo gospe Villefortove, neslišno vstopila bela človeška postava.«

Valentini se utrga pridružen krik. »Vročina vas je mučila gospa,« meni Villefort.

»Ne verjamete mi, toda povem vam, da vem, kaj rečem. Videla sem belo postavo in kakor bi se sam Bog bal, da se ne bi zanesla na en čut, sem potem še slišala žvenket tegale kozarca na mizici.«

»O, mati, sanjalo se vam je!«
»Sanjalo? Ne, hčerka moja, zakaj iztegnila sem roko, da bi pozvonila, in takrat je senca izgnila. Koj nato je vstopila komornica s svečo.«

»Ali je tudi ona videla prikazen?«

»Ne, zakaj duhovi se kažejo samo listim, ki so jim namenjeni; prepričana sem, da je bil duh mojega moža.«

»Nikar, gospa!« zajecija presunjen Villefort. »Nikar se ne prepuščajte takim mislim! O, videli boste, da boste še dolgo živeli, srečni in zadovoljni, naša skrb bo pa, da pozabite...«

»Nikoli! Nikoli!« vzklikne markiza. »Kdaj pride gospod d'Epina?«

»Vsak trenutek se ga nadejamo.«

»Ko pride, mi takoj sporočite! Potem bi pa rada še notarja; videti moram črno na belem, da pride vse, kar je moje, Valentini v roke.«

»O, dobra mati,« zajecija Valentina in poljubi babico na zareče čelo. »ali me res hočete umoriti? Moj Bog, vročina vas muči, in ne po notarja, po zdravnika moramo poslati!«

»Po zdravnika?« odvrne markiza in zmigne z rameni. »Nič hudega mi ni, le žejna me.«

»Kaj bi pa pili, draga mati?«
»Oranžno vodo kakor zmeraj. Moj kozarec je tamle na mizici. Daj mi ga, Valentina!«

Valentina natoči oranžade iz steklenice v kozarec. Nato vzame kozarec in ga skoraj z grozo ponudi babici, zakaj bil je isti kozarec, ki se ga je ponoči po markizinih besedah doteknila ona skrivnostna postava.

Gospa Saint-Meranova izprazni kozarec na dušek. Okrepčana se vzravna na zglavju in zamrmra:

»Notar, notar!«
Gospod Villefort odide. Valentina pa sede k postelji. Sirota je bila skoraj bolj potrebna zdrav-

Se nadaljuje na 6. strani v 4. stolpcu

Filmske novice

V A-B-ateljijah v Pragi so pripravili za zvočni film »Mozart v Pragi« v polnem teku. Vsebinska je posneta deloma iz zgodovinskih biografskih zapiskov, deloma po pesnitvah Mörička, sicer je pa izmišljena filmska pripovedka. Dejanje je organski tesno zvezano z muzikalnim udejstvom velikega mojstra in z zgodovinskim ozadjem stare slikovite Prage. — Film bodo Čehi izdelali v več jezikih.

Na obširnem neubabelsberškem zemljišču filmajo velikanski film »Begunci«. Zgradbe, ki so jih v ta namen postavili, prekašajo po velikosti in obširnosti vse, kar smo do zdaj videli. Film režira Gustav Ucieky. Rokopisi so od Gerharda Menzla, fotografira pa Fritz Arno Wagner. Film bo izdelan v več verzijah. Mi ga bomo slišali bržkone v nemščini. Glavni igralci so: Hans Albers, Katica Nagy, Eugen Klöpfer, Ida Wüst, Maria Koppenhöfer, Franziska Kinz, bert v. Schlettow, Friedrich Guas, Carsta Löck, Veit Harlan, Reiner Sitten, Fritz Geuschow, H. Adal-Karl Meixner in H. H. Schaufuss. Tudi za francosko kopijo igra glavno žensko vlogo Katica Nagy, njena partnerja sta pa Pierre Blanchard in Charles Vanel.

Ljubezen je norost v dvoje.
Napoleon.

»Kraljica Kristina«

Je največji film, kar jih je do danes igrala Greta Garbo. Zanimivo po svoji zgodovinski vsebini, umetniško popolno po čudoviti Gretini igri in odlični Mamullanovi režiji, je to delo ena največjih filmskih mojstrovlin

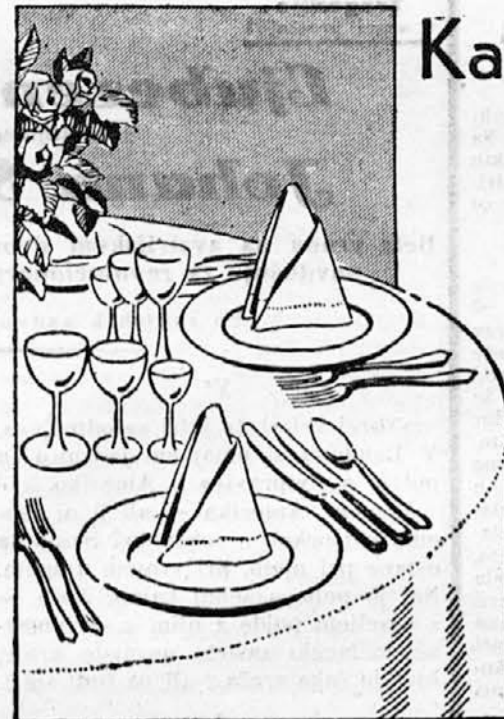
Odkar se je raznesla vest, da filma Metro-Goldwyn-Mayer življenje švedske kraljice Kristine in da je odšla Greta Garbo zaradi glavne vloge v tem filmu v domovino, brska mnogo ljudi v svojem spominu in se vprašuje: kdo neki je bila kraljica Kristina?

Kraljica Kristina je bila naslednica Gustava Adolfa švedskega, borca za protestantizem v tridesetletni vojni (1618 do 1648), ki je padel v bitki pri Lützen; takrat je bila Kristina šestletna hčerka edinka.

Prestolonaslednica Kristina se je rodila 9. decembra 1628 v Stockholmu. Kralj Gustav Adolf in z njim ves švedski narod sta si želela moškega naslednika, toda njuna nada se je izjalovila, ko se je rodilo kraljevo dekletce. Kralj je skušal dekle vzgojiti po moško, po njegovi smrti je pa pet najvišjih državnikov, ki so upravljali Švedsko do polnoletnosti male kraljice, verno in z vso vnemo sledilo volji pokojnega kralja. Kristina je bila z osemnajstimi leti možata kakor katerikoli tedanji vitez. L. 1644, torej štiri leta pred koncem tridesetletne vojne, so mlado kraljico proglasili za polnoletno; takrat je torej vzela vajeti državnega vodstva v svoje roke.

Že s prvim dnem svojega samostojnega vladanja je pokazala veliko nadarjenost za vladarske posle. Najtežja in najbolj zamotana vprašanja je reševala pravično in premišljeno. Bila je pripadnica miroljubne evropske ideje, čeprav jo je kancelar Oxenstierna oviral v njenem stremljenju. S Francijo, Španijo, Holandsko in Anglijo je sklenila ugodne trgovinske pogodbe ter dvignila švedsko trgovino in industrijo na prvo mesto v Evropi.

Najvišji švedski državniki in visoki sodniki so koj v prvih letih njenega vladanja zahtevali, naj se poroči s svojim bratrancom princem Karlom Avgustom ter tako zagotovi svoji državi naslednika čiste švedske krvi. Kraljica je prav na kratko zavrnila take zahteve, pač pa je odredila, da zasede po njeni smrti ali njenem odstopu švedski prestol princ Karl Avgust. Moške, ki jih je odlikovala s svojo naklonjenostjo, si je tudi odtih-

V. J. 4. - 34

Kako prijazno je miza pogrnjena!

Vse se sveži: noži, vilice, žlice, leske, čejo se krožniki, podstavki, skledice. Ampak potem tisto pomivanje!

KAJ STORITI!

Malo Vima na vlažno krpo, pa malo podrgniti: in vse se zopet sveži!

VIM

ZA ČIŠČENJE BOLJŠIH IN NAVADNIH PREDMETOV

Kraljica Kristina

Je največji film, kar jih je do danes igrala Greta Garbo. Zanimivo po svoji zgodovinski vsebini, umetniško popolno po čudoviti Gretini igri in odlični Mamullanovi režiji, je to delo ena največjih filmskih mojstrovlin

dob izbirala samo po svoji volji in po lastnem okusu.

Najtrše se je borila mlada kraljica s plemstvom in z narodom, ko se je vrnil princ Karl Avgust zamagovit s svojih bojnih pohodov in je vsa švedska pričakovala, da se bo vendar poročila z narodnim junakom, ki bi kot kralj še z večjo

vnemo nadaljeval svojo zmagoslavno vajevalno politiko.

Toda kraljica Kristina je imela za to gluha ušesa.

Vladarica Švedske je bila modra in preudarna ženska, vsestransko izobražena in pravična. Pogosto je potovala inkognito, preoblečena v moškega, po svoji državi in se zanimala za želje in potrebe svojega naroda. Spotoma si je privoščila pikantne ljubezenske pustolovščine. Tako je neke noči morala na svojem potovanju deliti poslednjo sobo v občestni krčmi s španskim odposlancem, donom Antonijem, ki je šele po večerji spoznal v njej žensko. Nepristni nalivi in huda snežna burja so prisilili oba potnika, da sta ostala tri dni in tri noči v majhni krčmi. Kristina se je do ušes zaljubila v mladega dona Antonija in mu je postala ljubica. Priznala mu je, da je švedska kraljica, toda za trdno se je odločila dati kraljevanju slovo in se preseliti s svojim izvoljencem v deželo večne pomladi.

Dona Antonija je bil pa njegov kralj poslal na Švedsko, da mu izprosi kraljico Kristino za ženo. Zlobna usoda!

Ko je švedski narod izvedel, da hoče »katoličan iz Španije« ugrabiti njegovo kraljico, je sklenil vsiljivca s zločinca juga ubiti. Kraljica je rešila svojega ljubimca iz rok podivjane množice in mu skrivaj sporočila, naj jo pričakuje onstran meje, kamor bo prišla, da odpotuje z njim v deželo solca in cvetja.

Kraljica Kristina je prišla na določeno mesto prekasno. Kancelar Magnus, nekdanji kraljičin ljubimec, je ubil dona Antonija, ker je videl v njem zasebnega in političnega tekmeča. Kraljica je bila strta in ogorčena nad zločinom, toda besedo je držala. S truplom svojega ljubimca je odpotovala v njegovo domovino.

Peetro in zanimivo življenje kraljice Kristine je za film kakor nalašč. Vloga

kraljice Kristine igra Greta Garbo, ki se nam pokaže v tem filmu v popolnoma novi luči. Don Antonio je John Gilbert, slavni Gretin partner iz časov nemega filma. Metro-Goldwyn-Mayer je poveril režijo Rusu Rubnu Mamullanu, ki je zrežiral film dovršeno umetniški po ruskem okusu.

Roman Novarro igra Arabca

Priljubljeni filmski igralec in pevec Ramon Novarro je nedavno dovršil svoj najnovejši film »Pesem z Jutrovega«. V njem igra vlogo arabskega tolmača v Kairu.

V tem filmu je Ramon Novarro spet takšen, kakor je bil v »Poganski ljubezni«, mlad in drzen fant, ki si s predrznostjo osvoji vsako žensko, ki jo ljubi. Dejanje se godi deloma v sobanah in dvoranah razkošnih kairskih hotelov, deloma pa v puščavah in afriških oazah.

Ramon Novarro zapoje v tem filmu prekrasno in ubrano pesem Arturja Freeda »Love Songs of the Nile«. (Ljubavne popevke z Nila.) Njegova partnerica je lepa Myrna Loy, drugo glavno moško vlogo pa igra Reginald Denny.

Otrok s tremi glavami se je rodil neki Malajki na Suvi (Fidžijski otoki). Na svet je prišel mrtev. Po sodbi ameriških zdravnikov je to prvi znani porod tri-glavega deteta; dvoglavih pozna znanost že več.

Iznajdljivi Japonci. Največ preglavic delajo Japonci ne morda Rusom temveč — Angležem. S svojim cenejšim, čeprav ne boljšim blagom izpodrivajo Angleže že na vseh kontinentih. To kar so pred kratkim napravili, je pa vendarle že preveč. Komaj so izvedeli, da se je princ Jurij zaročil s princeso Marino, so tovarne v Osaki že napravile na milijone plaket s sliko mladih zaročencev in jih z neverjetno naglico spravile na Angleško in v kolonije, kjer jih zdaj prodajajo po ulicah. Angleži strme in ne vedo, kaj bi. Zadnjič je gloucesterski vojvoda obiskal Avstralijo. Veste, kdo je dobavil ljudem angleške zastave, da so z njimi okrasili hiše? Spet Japonci. Celo pri manifestacijah patriotizma morajo Angleži gledati, kako jih prezirani Japonci devljejo v koš.

Italija ima po najnovejši statistiki 42.964.000 prebivalcev.

Plavalaska ali črnka: Kakor želite. Enim so všeč plavke, drugim črnke: stvar okusa. Križ je le, da hočejo črnke ugajati tudi tistim, ki se vneajo za plavke, plavke pa tistim, ki so jim črnke bolj pri srcu. Neki londonski brivec je genialno rešil problem: v njegovi izločki vidiš zdaj dame, ki imajo pol glave plave, pol pa črne. In ker je sedanja moda taka, da se klobuk priljepe na eno stran, lahko te plavo-črne dame barvo svojih las izpremenijo zgolj s prestavitvijo klobuka na drugo stran: kakršen je pač okus moža, ki bi mu rade ugajale.

V Južni Kaliforniji so utrgali 112 funtov težak grozd. Ali bo njegova dobroti tolikšna kakor velikost, je pa drugo vprašanje.

Konec poletnega časa. V noči s 6. na 7. oktobra bodo v Angliji, Franciji in Belgiji pomaknili ure za eno uro nazaj, tako da bo srednjeevropski čas spet za eno uro pred zapadnoevropskim.

Nov letalski rekord je dosegel ruski letalec Gromov. Letel je neprestano 75 ur in preletel v tem času nad letališčem 12.411 km.

V torek 9. oktobra napovedujejo zvezdoslovci izredno mnogo utrinkov in meteorov. Lani isti dan so opazovali s prostim očesom naštetih med 18. in 22. uro svojih 20.000 meteorov.

V nedeljo je Primorje izgubilo na lastnem igrišču proti Bistri 0:1, v Zagrebu je pa Gradjanec porazil Haška 2:1. V obeh tekmah so zmagovalna gola zagrešili lastni igralci.

Zastopnik naše prodajalnice v Ljubljani g. Ivan Kos je prenehal s 1. oktobrom t. l. prodajati naše izdelke ter prevzel prodajo Prve srpske fabrike odela — Beograd.

TIVAR OBLEKE

dobite od sedaj samo v našem

GLAVNEM SKLADIŠČU

V PREŠERNOVI ULICI 54

(nasproti pošte).

Mi smo razširili našo novo trgovino, kjer je za našega odjemalca in odjemalke urejeno vse najudobnejše. Prosimo naše prijatelje, vzemite na znanje, da se kupijo

TIVAR OBLEKE

samo v našem glavnem skladišču

PREŠERNOVA ULICA 54.

Tragedije
v senci prestolov

Ljubezenski roman

avstrijskega nadvojvode

Johana Salvatorja

Bela vrana na avstrijskem dvoru: romantični nadvojvoda, ki se navdušuje za revolucionarne ideje in ljubi pustolovščine

Po zapiskih nadvojvodovega komornika

V*

»Torej velja! Ze jutri se odpeljeva. V Londonu si najamem jadrnico in potem se odpravim v Ameriko...«

London, Amerika — ali ji ni vseeno, kamorkoli se obrneta? Samo da ostane pri njem, pri svojem dragem. Naj jo pelje s seboj kamor hoče — z veseljem pojde z njim v skrivnostne, z meglo zastrite neznane kraje, kjer jo čaka sreča... ali pa tudi smrt.

Priprave za potovanje so z mrzlično naglico dozorevale. Nekaj minut pred odhodom na postajo je Johan Orth še v vsej naglici napisal kratko pismo svoji ljubljeni nečakinji, princesi Luizi Toskanski:

»Na potu sem, da izginem. Znal bom tako urediti, da me živa duša nikoli več ne najde...«

To je bilo vse. Zdal je lahko dejal zbogom dvoru, zbogom Dunaju in vsej Avstriji...

Ves Dunaj je govoril o njegovem odhodu. Skrivnosti cesarskega dvora niso dolgo ostale tajne. Hitro so prodrlje skozi debelo zidovje gradu in postale last ulice. Ze nekaj ur po Orthovem odhodu je ves Dunaj poznal vsebino njegovega pisma Francu Jožefu in cesarjev odgovor. O obojem so živahno debatirali v vseh dunajskih salonih, v klubih, uredništvih in kavarnah. Nadvojvoda, ki se je odrekel svojemu naslovu in prostovoljno odhajal v pregnanstvo, je bil edini predmet razgovorov tistih dni. Zunanji dopisniki so stvar pograbili kakor lačen pes kost: saj jim je ta skandal dal dovolj snovi za pikantna ugibanja in namigavanja...

London je sprejel Johana Ortha kaj neprijazno: mesto je bilo ogrnjeno v gosto meglo. Toda Johanu Orthu se je zdelo, kakor da sije sonce, svetlo in prijazno, saj je že z vsem bitjem, s slehernim živcem občutil in užival prostost — prostost, po kateri je že tako dolgo, tako nestrpno in tako strastno koprněl...

Z vročično naglico se je odpravil na pot, da poišče primerno ladjo. Naposled jo je našel: trijambornik »Santo Margaret«. Čvrsta, solidno grajena ladja, ki bo pač kos vsem navalom morskih viharjev. Le še nekaj dni, pa bo krenil na pot. Le še nekaj dni — — —

Naposled je napočil dan odhoda. Neprijazno deževno marčevo jutro je bilo, ko so zarožljale verige in je počasi splezalo sidro kvišku. »Santo Margaret« se je stresla, kakor bi se oddahnila, in začela počasi pluti po Temzi nizdol, mimo spavajočih bregov, mimo mračnih gmoč v meglo zavitih hiš. Na vlažni palubi so vneto hiteli mornarji sem in tja. Jadra so se razvila. Na poveljniškem mostiču je hripav glas dajal kratke zapovedi. Toda Johan Orth ni videl ne slišal ničesar: ves uklet od misli, ki so se preganjale v njem, je stal na palubi

in gledal, kako se izgublja bregovi v daljo — — —

Milly Stübel je tiho stopila k njemu. Brez besede ga je prijela za roko in mu nežno pogledala v oči.

Vse delj in delj se izgublja »Santo Margaret« in vse gostejša in gostejša postaja megla... Zdal so se tudi že obrisi jadrnice popolnoma izgubili v njej...

V skrivnostno, neznano daljo je odplula jadrnica — tja, kjer čaka nekdanjega nadvojvoda in Milly Stübel sreča ali smrt...

»Kje je »Santo Margaret«?

»Kaj se je pripetilo »Santi Margareti«?

»Še zmeraj nič novega s »Sante Margaret«?

Ta vprašanja so se ponavljala dan za dnem, teden za tednom. Eni so izpraševali iz začudenja, drugi iz skrbi, tretji iz vznemirjenja.

»Santo Margaret« je izginila. Trepotali so za njeno usodo — da se ni potopila? Ves Dunaj, vsa Avstrija, ves svet je v strahu ugibal o skrivnostnem nestanku ladje in pohlepno prisluškoval sleherni novici. Novic je bilo pa mnogo — — —

Iz Laplate je prišlo poročilo, da so videli »Santo Margaret«. Več dni je bila zasidrana v tamkajšnjem pristanišču, so pravili, da najame nove pomorščake. Tudi Johana Ortha so baje tam videli: v preprosti mornarski obleki je sedel s kapitanom »Sante Margaret« pri kozarcu vina v pristaniški krčmi. Pri priči so ga spoznali, čeprav sta ga njegov zago-rel obraz in razmršena brada zelo izpremenila. Z njim naj bi bila tudi neka skoraj popolnoma možko oblečena ženska, Milly Stübel?...

Cez nekaj dni je vstal nov glas: »Santo Margaret« se je zadržala pri Valparaisu in Johan Orth je ostal ves dan na kopnem, da nakupi potrebnih reči za nadaljevanje vožnje. Mornarji so ga klicali kapitana. Pa je tudi zbujal ta videz. Ko je opravil svoje nakupe, je baje vso noč presedel v neki mornarski beznici. Tudi tam so menda videli neko žensko v mornarski obleki v njegovi družbi — z zagorelim, skoraj moškim obrazom in pristriženimi lasmi, toda še zmeraj je bila zelo lepa. Johan Orth je vse okoli sebe radodarno gostil z vinom: ljudje so razposajeno peli in plesali. In tudi Johan Orth in žena v mornarski obleki sta se pomešala mednje. In potem je baje ta žena sama nekaj zapela in vsi so jo pobožno poslušali.

Ženske so se baje celo jokale, tako jim je šel njen glas do srca...

Ko se je jelo daniti, je pijana in razposajena družba spremila Johana Ortha in ono ženo k pristanišču in jima pomagala v čoln, ki ju je odpeljal na »Santo Margaret«. Slišali so celo, kako so jima vzklikali: »Srečno pot!«

Se nadaljuje v prihodnji številki

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 5. strani

nika, ki ga je malo prej priporočala svoji babici. Obraz ji je žarel, težko je sopla in žila ji je burno utripala, kakor bi imela mrzlico. Neprestano je morala namreč misliti, kako hudo bo Maksimilijanu, ko mu bo povedala, da se ne sme zanašati na priprošnje njene babice.

Nekajkrat je bilo Valentini že na jeziku, da babici vse pove; če bi bilo Maksimilijanu Albert de Morcerf ime ali Raul de Chateau-Renaud, se ne bi niti trenutek pomišljala. Toda Morrel je bil iz navadne meščanske rodbine in Valentina je vedela, da ponosna markiza vse prezira, kar ni plemiškega rodu. Tako je svojo skrivnost vselej, kadar ji je hotela zdrkniti čez ustnice, skrila v najspodnji kofiček svojega srca, le predobro vedoč, da bi bilo vse izgubljeno, če bi oče ali mačeha prišla na sled njeni ljubezni.

Tako sta potekli skoraj dve uri. Gospa Saint-Meranova je zapadla v težak vročičen sen. Tedaj najavi sobarica notarja.

Ceprav je komaj slišno odprla vrata in tiho povedala, se je markiza vendarle prebudila. Notar je vstopil.

»Pojdi, Valentina,« reče stara gospa. »Pusti me na samem z gospodom.«

Deklica poljubi babico na čelo in zapusti sobo s solzami v očeh. Pred vrati sreča komornika, ki ji pove, da čaka v salonu zdravnik.

Valentina mu odhiti naproti. Bil je star prijatelj Villefortovih in eden izmed najuglednejših zdravnikov tedanje dobe. Valentino je imel zelo rad, saj jo je poznal že od rojstva. Tudi on je imel hčer, nekako istih let kakor Valentina; toda njena mati je bila bolna na pljučih in zdravnik je živel v neprestanem strahu za svojega otroka.

»O, ko bi vedeli, dragi gospod d'Avrigny, kako nestrpno smo vas že čakali! A povejte, kako je Madeleine in Antoinette?«

Madeleine je bila hči gospoda Avrignyja, Antoinette pa njegova nečakinja.

Zdravnik se žalostno nasmehne.

»Antoinette zelo dobro, Madeleine še precej. Dali ste me poklicati, ljubo dete. Pa vendar ni vaš oče bolan ali gospa Villefortova? Zastran vas sicer vidim, da vam živci še zmeraj niso v redu, mislim pa, da od mene ne potrebujete drugega kakor kvečjemu nasvet, da se ne izgublja preveč v domišljijo.«

Valentina zardi.

»O, ne,« odgovori nato, »poklicali smo vas zaradi moje uboge babice. Gotovo že veste, kakšna nesreča nas je zadela?«

»Ničesar ne vem.«

»Oh,« zaihti Valentina, »moj ded je umrl.«

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje, barvanje in svetlokanje

»Tako nepričakovano?«
 »Mrtvoud ga je zadel.«
 »Mrtvoud?« se začudi zdravnik. »Da in moja uboga babica zdaj samo o tem govori, da se ji prikazuje njegov duh in da jo vabi k sebi. Oh, d'Avrigny stopite k njej, v svoji sobi je z notarjem.«
 »Dobro, takoj pojdem. A gospod Noirfrier?«

»Tak je, kakor je bil. Duhovno živahen in bister, telesno pa mrtev.«

»In še zmeraj poln ljubezni do vas, ljubo deťe?«

»Da,« odvrne Valentina in vzdihne. »Zelo rad me ima.«

»Kdo vas ne bi imel!«
 Valentina se otožno nesmehe.

»A kaj je vaši babici?«
 »Živčno je čisto na koncu, se bojim; njen spanec je tako čudno nemiren. Davi je pravila, da ji je v spanju duša zapustila telo in plavala nad njim — a to je vendar delirij! Trdila je tudi, da je videla, kako je stopil v sobo nekak duh in vzela v roko njen kozarec.«

»Čudno, res čudno,« zamrmra zdravnik. »Gospo Saint-Meranove doslej nisem poznal s te strani.«
 »Tudi jaz sem jo danes prvič videla tako,« pritrđi Valentina. »Kar ustrah sem se je, ker sem mislila, da se ji blede. Tudi v mojem očetu — sam ga poznate kot resnega moža — je stvar napravila globok vtis.«

»Nu, saj bomo videli,« meni zdravnik. »Stvar se mi vsekakor zdi jako čudna.«

Mimo njuju pride notar. Sluga pove Valentini, da je njena babica sama.

»Ali greste z menoj?« jo povabi zdravnik.

»Oh, ne upam se, ker mi ni dovolila, da vas pokličem. Zraven sem pa, kakor ste sami rekli, živčno pobita in nerazpoložena; rajši stopim na vrt, da se malo razvedrim.«

Zdravnik stisne Valentini roko in zavije po stopnicah navzgor. Deklica pa odide na vrt.

Ni nam treba še posebej praviťi, kod se je Valentina najrajši sprehajala. Utrgala si je vrtnico in si jo vteknila v lase, nato je pa odhitela po temačnem dreveredu proti kameniti klopi.

Nenadoma se ji je zazdelo, da je nekdo tiho poklical njeno ime. Deklica se ustavi. Tedaj zasliši v drugo isti klic, to pot nekoliko glasneje. Valentina spozna Maksimilijanov glas.

XVI

Obljuba

Bil je res Morrel. Mladi mož je od prejšnjega dne mnogo prestal; z instinktom zaljubljenca si je dejal, da sta prihod gospe Saint-Meranove in smrt njenega moža usodnega pomena za Valentino in njegovo ljubezen do nje.

Deklica pristopi k ograji.

»Vi tu? In ob tem času?« vzklikne pridušeno.

»Da, uboga prijateljica,« odgovori Morrel. »Prihajam, da slišim in povem slabe novice.«

»Oh, pri nas je sama nesreča doma,« vzdihne Valentina. »Govorite, Maksimilijan, toda verje-

Se nadaljuje na 8. strani v 4. stolpcu

Pazite na zdravje!

Ako vas glava boli

Glavobol ni sam po sebi bolezen, temveč navadno le simptom drugih bolezní. — Kako se zdravi migrena. — Vse vroćinske bolezni se začno z glavobolom

Migrena

Glavobol ni sam po sebi bolezen, temveč le znak bolezní, simptom, čigar vzroka je treba v vsakem posameznem primeru posebej poiskati. Pri tem moramo koj pripomniti, da utegnejo biti vzroki zelo različni.

Še najvećkrat je bolezen sama po sebi imenovana migrena, glavobol, ki prizadene samo eno polovico glave — a še migrena je pogosto samo simptom katere druge bolezni. Pri migreni dostikrat ne čutimo samo glavobola, temveč še druge nevsćčnosti. Značilno zaujo je, da traja dalje časa, časih celo po več dni skupaj, a potem poneha tudi za več tednov. Najavljata jo navadno potrtost in zaspanost, dostikrat začne človeku tudi migljati pred očmi, kakor bi mu kdo porinil s strani bleščeeo, migljajočo steno. Pritisk v glavi jame čedalje bolj naraščati in se časih stopnjuje skoraj do neznanosti — toda bolećine čuti človek samo na eni polovici glave. Bolnik začne bljuvati in hoćeš noćeš mora leči in počakati, da napad popusti.

Kogar migrena muči, navadno sam najbolje ve, kaj mu pomaga. Navadno si da okna zastreti, ker ga draži sleherni čutni dražljaj kakor prejaka luć in preglasno govorjenje; vzame si prašek in leži kar se da mirno. Navadno potem zaspi in se dostikrat zbudi čez nekaj ur popolnoma svež in okrepečan.

Migrena ima svoje vzroke najbrže v možganih samih. Ljudje, ki jih muči, so po navadi od nature nagnjeni k njej, pa tudi podedovanost igra svojo vlogo. Napad se pojavi brez vidnega vzroka ali pa po prevelikem razburjenju, bodisi telesnem ali duhovnem; nekateri prav dobro vedo, da bodo dobili migreno, če se vozijo po železnici, drugi, če popijejo kakšen vrć piva preveć, tretji (gospodinje), če predolgo stoje za štedilnikom, da, nekaterim škodujejo že prevsiljivi duhovi. Tudi otroci dobe migreno, z leti pa bolezen navadno poneha.

Za migreno so priporočljivi razni praški, ki ne samo olajšajo bolećine, nego tudi zdravilno učinkujejo. Poznamo jih celo vrsto, kakor na primer piramidon, antipirin, fenacetin in slične. Toda po navadi je bolje, če vzamemo njih mešanice, kakor kuralgon, neokratin in trigemin; tudi bromovi preparati se dobro obnašajo, časih tudi salicilovi in podobni. Priporočljivo je takisto vzeti danes to, pri drugi prilíki drugo sredstvo, že zato ker nekaterih preparatov ta ali oni bolnik ne prenese; tako na primer se po antipirinu pokažejo pri zelo občutljivih ljudeh izpuščaji, ali pa bolećine še bolj pritisnejo.

Migreno zdravijo tudi po drugih metodah. Časih pomaga že, če človek izpremeni hrano in se odpove mesu in slaním jedem. Drugim dobro de, ako se zmerno zdravijo z mrzlo vodo, tretji se spet pohvalijo z vroćimi kopelmi. Treba je pać vse preizkusiti, dokler se ne pokaže uspeh.

Migrena nastane zaradi krćev v krvnih ceveh. Pomanjkanje krvi v možganih ima skoraj zmeraj za po-

sledico glavobol, zato posebno hudo muči malokrvne ljudi. Takim bolnikom je treba zapisati železne in arzenove preparate in jetrne ekstrakte. Tudi sicer je posledica obolenja krvnih cevi glavobol, kakor na primer pri arteriosklerozi (poapnenju žil). Arteriosklerotični glavobol zahteva seveda zdravljenja glavnega vzroka, to je poapnenja žil.

Vsaka izprememba na glavi ali v njej povzroći skoraj vselej glavobol. Tako na primer: udarci po glavi, rane na njej, brazgotine, vnetje možganske opne (tudi nedolžni dražljaji utegnejo roditi hude bolećine), razni tvori, ciste (mehurćki polni tekoćine) in abscesi. Te oblike glavobola so posledica prevelikega možganskega pritiska; zdravijo se, kjer je le mogoće, z operacijo. Dostikrat pomaga rentgeniziranje. Tudi vnetje možganov (tako imenovana hripa v glavi) je dostikrat v zaćetku zvezana s hudim glavobolom.

Tudi cela vrsta nalezljivih bolezní se začne z glavobolom. Skoraj pri vseh vroćinskih obolenjih je prva etapa glavobol, kakor n. pr. pri influenci, vnetju vratu, trebušnem tifusu, nalezljivih otroških boleznih in malariji. Glavobol pri sifilidi utegne biti posledica okužbe same ali pa sifilitičnih izprememb, vnetja lobanjskih kosti in podobnega; te vrste glavobol pa z zdravljenjem temeljne bolezni hitro izgine.

Se nadaljuje na 8. strani

HUMOR

Preveć zapleteno

»Oćka, ali je, danes' isto kakor vćeraj?«

»Kakšro neumno vprašanje!«

»Saj si vendar vćeraj dejal, da je danes' jutri!«

»Imaš prav... danes' je bilo vćeraj jutri' in danes je danes', prav tako kakor je bilo vćeraj danes', in jutri bo danes vćeraj', in jutri bo tudi danes'... pojdi rajši k svojim igračam pa me pusti pri miru, saj vidiš da imam delo!«

V gostilni

Gost: »Gospod natakar, piščanca mi prinesite — čim mlajšega tem bolj!«

Natakar: »Kako bi bilo, če vam prinesem jajce?«

Otroške

Triletna dvojćka se hkratu zbudi ta od popoldanskega spanca. Prvi zazeha, se zdolgočaseno ozre naokoli, potem se pa malomarno obrne k bratcu:

»Jaz bi se začel dreti — ali si tudi ti za to?«

*

Mala Rika stoji z mamico pred izložbo velike trgovine. Veliki lepaki opozarjajo mimo idoće na posamezne predmete. Otrok gleda s široko odprtimi očmi in ne zine besedice. Zdajci se pa vsuje iz nje:

»Mamica, kaj je tole?... In tistole?... In onole?«

Mamico naposled mine potrpljenje: »Saj znaš vendar čitati, Rika! Poglej, kaj je napisano!«

»O mamica, saj ne morem! Ko so pa tako velike ćrke, da ne gredo v moje oćil!«

Povećanje prihrankov

Vam omogoćamo kljub težkim časom.

Nićesar drugega Vam ni treba napraviti kot da od svoje plaće oziroma dohodkov odloćite četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodoćnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglasite pri nas.

Samo načrtno varćevanje Vam pri sedanjih pićlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitve, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.). To je novi način štednje, s katerim hoćemo tudi nepremoćnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi redno izplaćuje.

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložitljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine

Ljubljana // Celje // Maribor

Paradižniki na več načinov

Paradižniki na več načinov

Paradižniki so zelo zdravi in redilni, dragi pa tudi niso. Nekaj preizkušenih načinov pripravljanja bo zanimalo vsako gospodinjo.

Parjene paradižnikove kocke

Na drobno zrezane paradižnike parimo s sesekljano čebulo na maslu. Ko smo jih solili, poprali in sladkali, jih temeljito zdušimo, pred serviranjem pa vmešamo še sok iztisnjenega česna.

Paradižniki s kislim zeljem

Kozico pokrijemo na dnu s koščki drobno rezane slanine, nanjo položimo sklad debelo narezanih paradižnikov, vrh njih sirovo kislno zelje, pomešano s sesekljano čebulo, slano in poprano, vrh tega sklada spet paradižnike, nanje zelje, prav na vrh pa spet sklad narezane slanine. Sočvirje dušimo na zmernem ognju celo uro.

Nadevani paradižniki

Pol kile paradižnikov prerežemo na pol, izrežemo mečo in jih solimo. Izdobljene polovice paradižnikov napolnimo z nadevom: nasekljano čebulo in narezane gobe dušimo na maslu, začnimo in iztisnemo sok polovice limone v dušene gobe. Na kocke narezano gnjat zmešamo z drobtinami ter primešamo dušene gobe. Nadevane paradižnike pečemo v poolljani kozici deset minut v vroči pečnici.

Ako vas glava boli

Nadaljevanje s 7. strani

Prav tako spremlja glavobol razna akutna in kronična zastrupljenja, kakor zastrupljenje z ogljikovim monoksidom (n. pr. pri likanju), s svetilnim plinom, z različnimi drugimi plini (n. pr. v garažah in raznih tovarnah), z alkoholom, tobakom itd. Posledica zastrupljenja, čeprav drugačne vrste, je n. pr. tudi glavobol pri zaprtju, dalje pri sladkorni bolezni, pri črevesnih in ledvičnih obolenjih, najbrže tudi pri nosečnosti itd. Prav tako začne glava boleti pri raznih obolenjih oči, ušes in nosu; takrat je treba seveda zdraviti v prvi vrsti temeljno bolezen.

In naposled poznamo glavobol, kjer je glavni vzrok prizadetost živčnega

Barvanje las

ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zjamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

S telečjimi jetri nadevani paradižniki

Potrebujemo: 75 dek paradižnikov, 25 dek telečjih jeter, sekljano čebulo, sol, poper in limonov sok.

Prilagodimo: Paradižnike razpolovimo, izdobljemo in osolimo. Jetra zrežemo v drobne jezičke ter jih v vroči masti s čebulo na hudem ognju hitro popražimo, jih pomokamo in začnimo, zalijemo z raztopljenim Maggijevo kocko ter samo še pogrejemo, a ne kuhamo več. S tem nadevom napolnimo pripravljene izdobljene paradižnike. V omaščeni kozici pečemo paradižnike deset minut v vroči pečnici.

S krompirjevo kašo nadevani paradižniki

Zdrave paradižnike razpolovimo, izdobljemo in solimo. Položimo jih v kozico, nadevamo s krompirjevo kašo in polijemo z maslom. Nadevane paradižnike pečemo nekoliko minut v vroči pečnici.

Lepe dekliške prsi

dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

sistema samega. Čeprav se ne kaže pri takšnem glavobolu zmeraj sklicevati na histerijo in nevrastenijo, je dostikrat vendarle posledica teh dveh vzrokov in ga je treba temu primerno zdraviti. Poleg že prej navedenih sredstev so pri tem uporabne tudi elektriziranje in razne psihične metode. Za to je pa poklican le zdravnik.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

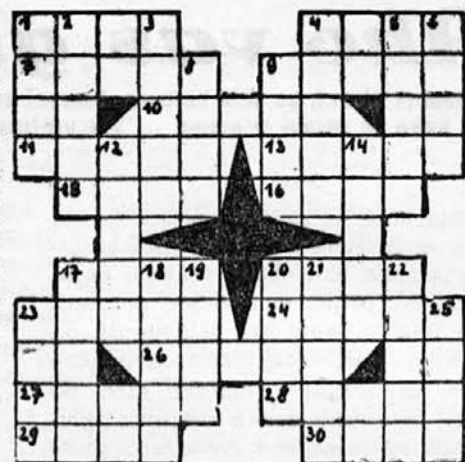
A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Izpadanje las in prhljaj

prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrno se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Križanka štev. 16

Pomen besed

Vodoravno: 1. potrebuje in rabi mizar, 4. zabavišče, 7. zemljepisni pojem, 9. poljska reka, 10. rokodelec, 11. mešanec, 13. ime filmskega igralca, 15. otroci, 16. vojaški pojem, 17. prenašalka bolezni, 20. kovina, 23. svetnik, 24. stražnik, 26. nagib, 27. letni čas, 28. plod, 29. pripadnik evropskega naroda, 30. dar božji ... ali pa tudi ne.

Navpično: 1. gora v Sloveniji, 2. vodna ptica, 3. slovenski umetnik, 4. lovec kač, 5. rimski cesar, 6. domača žival, 8. glasbeni izraz, 9. del noge, 12. postopač, 14. moško ime, 17. podaljsek možganov, 18. grški pesnik, 19. svetopisemsko ime, 20. krščanski simbol, 21. siromak, 22. opera, 23. svojilni zaimek, 25. pridobiva se iz zemlje.

Rešitev križanke št. 15

Vodoravno, po vrsti: ščet, dota, a, lapor, r, heb, r, muč, maribor, pas, č, žig, a, agata, a vino, gnoj.

Dolly bi rada v kino

Nekega večera se je sprehajala Dolly Haas po berlinskih cestah. Ustavila se je pred kinom in opazila, da igrajo neki njen film. Ker ni imela opravkov, je stopila v čakalnico, da kupi vstopnico. Komaj se je pa približala blagajni, jo je že prijel vratar za rokav in ji s prstom pokazal na neki razglas.

Dolly ga je prebrala in ostro pogledala vratarja.

»No, in .. kaj to meni mar?«

»Kaj ne znate brati?« jo je nahrulil vratar. »Mladini je vstop policijsko prepovedan.«

»Na žalost sem že precej čez šestnajst,« ga je pikro zavrnila Dolly.

»Da, da, mala gospodičnica. Tako pravi vsaka. Glejte, da se izgubite; mati je gotovo že vsa v skrbeh, oče pa namaka leskovko.«

»Ne bodite vendar smešni, saj sem vendar — —«

Dalje ni utegnila več povedati. Bradati vratar jo je »nežno« prijel in jo kratkoma postavil pred vrata.

Od dobrega k najboljšemu!

ste se napotili, ako greste izbrat blago za obleko, plašč, kostum in manufakturo sploh k tvrdki

NOVAK, LJUBLJANA

Kongresni trg 15 - pri nunski cerkvi

Naše nove znižane cene:

Flanela za perilo . . . . à Din 8'—
Barhent za obleke . . . . à Din 10'—14'—
Volneno blago za obleke à Din 22'—, 35'—
Volneno blago za plašče à Din 72'—, 98'—
i. t. d.

Ogromna izbira

Da ne pozabim:
Se danes moram poslati naročnino za „Družinski Tednik“!

Diake, cenj. dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac eliksir, ne bo Vam žal.

Dobi se ali po pošti pošlje:

1 stekl. za Din 10'— (predplačilo), na povzetje 18'—, dve Din 28'—, tri Din 38'—.

COTIČ RUDOLF, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Din 1000'— plačam

ako Vam »Radio Balzame« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo. Franc Maček, čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzame«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10'— (predplačilo), Na povzetje Din 18'—, dva 28'—, tri Din 38'—.

RUDOLF COTIČ, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)